

מפעולות ועד הלשון

רשימת מונחי ההתעמלות

מונחי ההתעמלות יתפרסמו ב"לשוננו" בהמשכים. החלק הזה מיוסד על הרשימה שנתפרסמה בזכרונות ועד הלשון מחב' ג (שנת תרע"ג) ועובדה מחדש בהתאם לצרכי הלשון בזמננו. כל חומר ההצעות הומצא כאז כן עתה ע"י ה. נשרי, מורה להתעמלות בגמנסיה "הרצליה" בתל-אביב, ועובד ע"י הועדה למונחי התעמלות בחדשי הקיץ תרצ"ד ובתחלת תרצ"ה. חברי הועדה הם:

ד"ר ש. איינהורן
ה' י. אלוף
ה' צ. נשרי
ה' י. פיכמן
ומזכירה: הד"ר ז. גולדמן.

חלק א.

rückwärts	אַחור, לְאַחור
rücklings	אַחורנית
Griff	אַחִיזָה, מֵאַחִז, תְּפִיסָה
am Ort!	אִישׁ תַּחְתּוֹ ר' בְּמָקוֹם
Keule	אַלָה
d. Einziehen	אַסוֹף
einziehen	אַסֹף
schräg	בְּאַלְכֶסוֹן, נְטוּי
am Ort	בְּמָקוֹם, (בו במקום)
d. Ausschlagen	בְּעִיטָה (דחיפה ברגל)
Schraube	בְּרַג, לולִיבָה

d Rutschen	גְּלִישָׁה
d. Galopphüpfen	דְּהִירָה
Galopphupf	דְּהִרָה
Schottischhupf	דְּלוּג סְקוּטִי
d. Spannen (Bogen, Muskeln)	דְּרִיכָה (קֶשֶׁת, שְׂרִירִים) ר' מְתִיחָה
(Brust) heraus!	הִבְלֹט
d. Wölben	הִבְלָטָה
d. Stossen	הִדִּישָׁה
d. Senken	הוֹרְדָה
anfangen	הִחַל
d. Gleiten	הִחְלָקָה (מוֹטב: שְׁחֻלּוּק ¹) ט.
d. Neigen d. Rumpfes	הִשְׁיִת-גּוֹ
Richtung rechts!	הִימֵן!
d. Schlagen	הִכָּאָה, הִקְשָׁה
Entengang	הִלּוּךְ-בְּרֻנּוּיִם
Storchgang	הִלּוּךְ-חֲסִידוֹת
Affengang	הִלּוּךְ-קוֹפִים
Gang	הִלִּיכָה (רִגִּילָה)
Vierfüßlergang	הִלִּיכָה עַל אַרְבַּע (עַל הַיָּדִים וְעַל הָרַגְלִים)
Zehengang	הִלִּיכַת אֶצְבָּעוֹת
Handgang	— יָדִים
Wette	הִמְרָאָה, הִתְעַרְבוּת
d. Schwingen	הִנְסָה
Drehung	הִסְנִיָּה
Aufstellung	הִצָּבָה, מְסָדֵר
seitwärts	הִצְדָּה, צְדָה, לְצַד
d. Umkreisen	הִקְסָה
Aufsprung	הִקְפָּצָה, נְתִירָה
d. Anhocken,	הִקְרָסָה ר' מְקָרֵס (הַעֲבֵרַת רַגְלִים כְּסוּפוֹת בֵּין הַיָּדִים)
[Durchhocken,	

1 עִים הַעֲרַבִּית زحلق שְׁחָרִי הַחֲלִיק הוּא לַעֲשׂוֹת חֲלָק.

	הַפְּשָׁה ר' הַפְּאָה
d. Heben	הִרְמָה
Anlauf	הִרְצָה
	הַשְׁחָלָה ר' מִשְׁחָל
Richtung links	הַשְׁמָאֵל
d. Ringen	הַתְּאַבְּקוֹת (על פי כללים ושיטות)
"	הַתְּגוֹשְׁשׁוֹת
Wettkampf	הַתְּחָרוֹת, תְּחָרוֹת
d. Turnen	הַתְּעַמְלוֹת
	הַתְּעַרְבוֹת ר' הַמְּרָאָה
d. Aufrichten	זְקִיפָה (קומה, גב, ראש)
Wurf	זְרִיקָה
Hieb	זְבָטָה, מְהַלְמָה
"Bock"	זָמּוֹר
Ringe	טְבָעוֹת
Reihe	טוֹר (טורים בני ארבעה, ששה, שמונה)
d. Klettern	טְפוּס (ט' ועלה, ט' וירד)
rechts	יְמִינִי, יְמִינָה
Haltung	יְצִיבָה
d. Strecken	יְשׁוֹר (הגב וכדומה)
d. Ausrichten	יְשׁוֹר (השורה)
Seitsitz	יְשִׁיבָה (רגילה) לְאַרְךָ הַמְּכַשִּׁיר
Quersitz	— לְרֹחַב —
Türkensitz	יְשִׁיבָה מְזֻחָחִית
Fersensitz	— על הַעֲקָבִים (בעמידת ברכים)
Strecksitz (Ganzsitz)	— שְׁלֵמָה (ברגלים ישורות) [ישיבת פשוט, ט.]
(Innen—, Aussen—), uersitz	— יָרֵךְ (פנימית, חיצונית)
Reitsitz	יְשִׁיבַת רִכְיָה
Hangsitz	יְשִׁיבַת תְּלִיָה
Gleichschritt	כְּיוֹן רְגָלִים

beenden	בְּלָה
d. Beugen	כְּפִיפָה (ברכיים, גו, ידיים, ראש)
leichte Kniebeuge	כְּפִיפַת בְּרַפְיִים (כריעה קלה)
tiefe “	— — עֲמָקָה (כריעה עמקה)
Riege	כְּתָה
	לְאַחֹר ר' אָחֹר
	לוֹלִיבָה ר' בְּרַג
abwärts	לְמַטָּה, מְטָה
aufwärts	לְמַעְלָה, מַעְלָה
gegengleich	לְנֶגֶד, לְצַד שְׂכַנְגָד
	לְעוֹמַת עֵי מוֹל
	לְצַד ר' הַצְדָּה
	לְצַד שְׂכַנְגָד ר' לְנֶגֶד
in Standwage	מְאָזֵן (בעמידה על רגל אחת)
in Stützwage	— בְּקְמִיכָה (על יד אחת או על שתיים)
in Hangwage	— בְּתֻלְיָה
	מְאָחֹז ר' אֲחִיזָה
	מִהַלְמָה ר' תְּבֻטָּה
Stange	מוֹט
gegen	מוֹל, לְעוֹמַת
d. Klatschen	מְחִיאָה (כפיים)
Abteilung	מְחֻלָּקָה
Stab	מְטָה
	מְטָה ר' לְמְטָה
	מְטִילִים מְטִילִים עֵי מִשְׁקֻלוֹת
Ausfallstellung	מְכַרְע
Fechtausfall	מְכַרְע סִיף
Handgeräte	מְכַשֵּׁירֵי־יָד
	מְסַדֵּר ר' הַצְבָּה
geöffnete Aufstellung	מְסַדֵּר־רְוָחִים

Uebergang	מעבר
Kreis	מעגל
	מעלה ר' למעלה
Vorturner	מעמל
Grätsche	מפוש ר' קפיצת פשוט
Lage, Stellung	מצב
	מצעדי חלוף ר' צעדי חלוף
Barren	מקבילים
Springbrett	מקפצה
Hocke	מקרס
	מרוץ ר' ניצה
Durchschub	משחל, השחלה
Turnspiele	משחקי-התעמלות
Unterhaltungsspiele	משחקי-שעשועים
Kampfspiele	משחקי-תחרות
Bewegungsspiele	משחקי-תנועה
d. Ziehen	משיכה (ביד, בכתף, בערף, בחבל)
Auslagestellung	משלה
Hanteln	[מטילים, מטילים ט.]
(Gewichte)	משקלות, משקל-יד
Reck	מתח
d. Spannen (Ausdehnen)	מתיחה ר' דריכה
Niedersprung	נחיתה
	נטוי, ר' באלקסון
(Fuss-,Knie-)Wippen	ניעה (עקבים ברכים)
	נתיחה ר' הקפצה
d. Kreisen	סבוב (גו, ידים, רגלים, ראש)
Reihung	סדור, עריכה
Uebungsreihe	סדר תרגילים
Pferd	סוס

fechten	פִּיךְ
Leiter	סֵלֶם
Pauschen	קְמוּכּוֹת
Stütz	סְמִיכָה (בידים)
Beugestütz (Knickstütz)	סְמִיכַת־אֶזְוֵן
Unterarmstütz	סְמִיכַת־אַמּוֹת
d. Abzählen	סְפִירָה
Stellung	עֲמֻדָּה
gegenwärtige Stellung	עֲמֻדָּה נֹכְחִית
frühere	קֹדֶמֶת -
Ausgangsstellung	עֲמֻדַת־מוֹצֵא
halt! steh!	עֲמוּד!
Das Stehen, Stand	עֲמֻדָּה
Ruhestellung	עֲמֻדָּה חֶפְשִׁית
Grundstellung	עֲמֻדָּה יְשָׁרָה
Schlussstellung	עֲמֻדָּה סְגוּרָה (בכפות סגורות)
Zehenstand	עֲמֻדַת־אַצְבָּעוֹת
Kniestand	בְּרַכְיִים -
Handstand	יָדִים -
Schulterstand	כְּתָפִים -
Stützstand	סְמִיכָה -
Schrittstellung	פְּסִיעָה -
Spreizstand	פְּשׁוּק -
Ko_fstand	רֹאשׁ -
Hangstand	תְּלִיָּה (עמידה ואחיזה בידיים במכשיר גבוה)
	עֲרִיכָה ר' סְדוּר
Tritt	פְּסִיעָה (ברגל אחת)
d. Strecken	פְּשׁוּט, פְּשִׁיטָה (ידיים ורגלים)
	עֲדָה ר' הַצָּדָה
schliessen (Paare)	צֻפְתָּי (זוגות)

Schritt	צעד (צר, רחב, קל, כבד)
Wechselschritt, Schrittwechelschritt	צעדי-חלוף, מצעדי-חלוף
Taktschritt	— קצב
d. Schliessen (Paare)	צפוף (זוגות) [ציפוף. ט.]
Pyramide	צריף
Gruppe	קבצה
vorwärts	קדימה
d. Falten	קפול (ידיים ורגלים)
Stabhochsprung	קפיצה במוט לגבה
Stabweitsprung	— — למרחק
Kehrsprung	— במפנה גב
Wendesprung	— — פנים
Flankensprung	— — צד
Hoch—, Tief—, Weitsprung	קפיצה לגבה, — לעומק, — לרחק
Schlussprung	קפיצה סגורה
Ueberschlag vorwärts	קפיצת-ידיים (בהפוך)
Grätschsprung	— פשוק ר' מפשק
Kopfsprung	— ראש
Spreizsprung	— תנופה
Takt	קצב
schliessen (Reihen)	קרב
d. Schliessen (Reihen)	קרוב (שורות)
öffnen (Paare)	רִוּת (זוגות)
d. Oeffnen (Paare)	רוּחַ (זוגות)
d. Oeffnen (Reihen)	רחוק (שורות)
öffnen (Reihen)	רחק (שורות)
Lauf	ריצה, מרוץ
Schnellauf	ריצה מהירה
Dauerlauf	— ממשכה
Reitgrätschsitz	רכיבה (רכיבת פשוק)

d. Stampfen	רְקִיעָה
Säule, Kolonne	עֲדָרָה
Reihe	שׁוּרָה
Flankenreihe	שׁוּרַת-אַגָּפִים
Stirnreihe	שׁוּרַת-פְּנִים
d. Kreuzen	שְׂכּוּל
d. Verschränken	שְׁלֹב (יָדִים)
links	שְׂמָאל, שְׂמָאלָה
liegende Lage	שְׂכִיבַת-אַפִּים
Liegestütz vorlings	שְׂכִיבַת-סְמִיכָה אַפִּים (ש' אפיים בסמיכה)
Seitliegestütz	— — עַל צֵד (ש' צד)
Liegestütz rücklings	— — פְּרָקְדָן (ש' פרקדן)
Rückenlage	שְׂכִיבַת פְּרָקְדָן
Seitenlage	שְׂכִיבַת-צֵד
Aufmarsch	תְּהִלּוּכָה
Gänsemarsch	תְּהִלּוּכַת-אַזּוּים
	תְּתִירוֹת ר' הִתְתַּירוֹת
(Streck-) Hang	תְּלִיָּה (בידים ישרות)
Sturzhang	תְּלִיָּה הִפּוּכָה (ברגלים למעלה)
Beugehang	תְּלִיַּת-אַזּוּן
Kniehang	— בְּרַפְּיָם
Oberarmhang	— זְרוּעוֹת
Sitzhang	— יְשִׁיבָה
Standhang	— עֲמִידָה (תליה כשהרגלים על הארץ)
Liegehang	— שְׂכִיבָה
“ rücklings	— — אַחֲרִית
Schwung (in Hang u. Stütz)	תְּנוּדָה (בתליה ובסמיכה)
Bewegung	תְּנוּעָה
(Hin u. Her) Schwung	תְּנוּפָה
	תְּפִיסָה ר' מְאַחֵז

Uebung	תְּרַגֵּיל
Uebungsfolge	— מְחַבֵּר
Uebungsverbindung	— מְרַבֵּב
Kürübungen	תְּרַגֵּילֵי-בְּחִירָה
Ordnungsübungen	— סֵדֵר
Freiübungen	תְּרַגֵּילִים חֲפְזִיִּים (תנועות חפשיות)

דין וחשבון על פעולת ועד הלשון העברית

משבט תרצד עד כסלו תרצה

כמו בתקופה הקודמת כן התרכזה גם בתקופה זו עבודת הועד בעיקר בתל אביב בהשתתפותו הפעילה של ח. נ. ביאליק ז"ל, שלא הפסיק את עבודתו עד יום צאתו לחוץ לארץ. אולם אף לשעה אחת לא הסיחה הנשיאות את דעתה מן הצורך לעורר את חברי הועד בירושלם לחדוש העבודה ונהלה מ"מ עם חברים שונים וגם נסתה פעמים אחדות לקרוא לאספת הועד שבירושלם למטרה זו.

כצעד מכריע בכוון זה יש לראות את העברת מערכת „לשוננו“ — אחר פטירתו של העורך הראשון הדיר צפרוני ז"ל — לירושלם. לפי החלטת האספה הכללית בשבט שעבר נמסרה עריכת הרבעון לידי הפרופ' נ. ה. טורטשינר בהשתתפות ה"א אברונין.

התנהל מ"מ עם הפרופ' ש. קליין בדבר חדוש עבודתה של הועדה למונחי הגיאוגרפיה וגם הוצע לה לעיון חומר בהידרוגרפיה לפי ספרו החדש של ד"ר שלם „טל ומטר“. אולם חברי הועדה לא יכלו להשתחרר מעבודתם במקומות אחרים ולקבוע עתים לצורך זה.

בחוברת „לשוננו“ האחרונה נתפרסמו תוצאות עבודתה של הועדה הירושלמית למונחי הצבעים ומלאכת הצביעה שעבדה בשנים תרצב-תרצג (לאחר שהוגה החומר ונערך עריכה אחרונה בת"א ע"י ביאליק ז"ל שאול שפורא ונ. גוטמן בתורת מומחים), בצרוף מלואים של הפרופ' טורטשינר.